

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - številka 74.

Štev. 5.

V Ljubljani, v soboto 7. januarija 1899.

Letnik XXVII

Po novem letu.

Tudi po novem letu je v naših javnih razmerah ostalo večinoma vse pri starem. Svetovna politika evropskih velesil se je minolo leto predstavila iz Evrope v Afriko in na Kitajsko in ta velikanska politično-trgovska borba mej Angleško in Rusijo, s katerima se ponekoliko skušata tudi Nemčija in Francija, nadaljuje se tudi letos. Kot nove velesile so se v zadnjem času pojavile tudi zedinjene države ameriške vsled pridobitev v zadnji vojski. Glavna borba se vodi mej Angleško in Rusijo. Angleška je dosegla velike vspehe v Afriki, Rusija pa v Kini, vedno hitreje se bliža hipec, ko ti velesili trčita skupaj. Da se to v kljub bistvenim nasprotstvom že ni zgodilo, je vzrok ta, ker si ti državi težko prideta do živega. Som in medved nista doslej mogla najti primerne bojišča. Angleška je za Rusijo nepremagljiva na vodi, Rusija pa za Anglijo nepremagljiva na suhem.

Avstrija v tej svetovni borbi ne igra nobene vloge. Nekaj je temu kriva njena zemljepisna lega, še več pa njene žalostne politične razmere. Kdor ima v domači hiši nemir in nered, tacega gospodarstvo peša, sosedje to vidijo in pri vsaki priliki in nepriliki mu kaj škodujejo na njegovem imetju. Avstrija je tako srečna, da nima samo sosedov, da ima celo zaveznike in sicer uprav one, ki so ji v zadnjih desetletjih zadeli najhujših ran in ki čakajo le ugodne prilike, da si za svoje zaveznikstvo zopet bogato splečajo obresti in glavnico.

Nemčija in Italija, ako tudi sedaj naši zavezni državi, nista Avstriji prijazni in ne bota. Nemčija je to nedavno pokazala z iztiravanjem podanikov z njo v zavezi živeče naše države, Italija pa ob priliki tržaških izgredov povodom smrti nesrečne naše v Bogu spavajoče cesarice. Italija je takrat diplomatskim potom priborila take vspehe, da so se laški poslanci v Rimu hvalili, češ, da avstrijski cesar je sam obljubil, poskrbeti, da bodo strogo kaznovani na Primorskem oni, ki so se drznili

ustaviti se nelojalnim pojavom istrske iredente. In zahvala za to od italijanske strani? Ona ni izostala. Za dobe, ko se je vršil v Rimu kongres zastopnikov evropskih držav proti anarhistom, tedaj je poslanec Barzilai, žid, framacon, irredentist brez kazni v javni seji smel poveličevati najgrše anarhistične zločine.

Spominjal se je namreč nezdod, ki zadevajo rodovino Habsburžanov od tedaj, ko so ustrelili nadvojvodo Maksimilijana pa do zadnjega časa, ko so umorili cesarico Elizabeto, ter potem vprašal, ali ni to usoda, katero moralo Habsburžani trpeti, da z njo plačujejo krivice, storjene Italiji v dolgi dobi zadnjih desetletij in ob jednom krivico, s katero so kaznovali — Oberdanka!

Ali ni to najzlobnejša predrznost, katera se sme nekaznjena šopiriti na Monte Citorio v zboru poslancev države, ki pravi, da je zaveznica Avstrije!

Ako k vsemu temu molči avstrijska diplomacija, potem se ne smemo čuditi, da naša država ne igra v svetovni politiki nobene vloge. Kakor pa v vnanji naši politiki odločujejo državi neprijazni vplivi, tako imajo v naši notranji politiki prvo besedo veleizdajski nemško - nacionalni elementi. Vplivu te sile je pripisati, da se tudi po novem letu nadaljuje ista igra proti Slovanom v državi, kakoršne smo že vajeni blizo pol stoletja. Žalosten a drastičen dokaz smo uprav mi Slovenci. Mi smo tlačeni kot slabejši, naj vlada v Avstriji kakeršnokoli ministerstvo. Od naših mej dobivamo v tem pogledu taka poročila, da se mora vsak pravicoljub zgražati nad njimi. Na Koroškem celo naučni minister noče vedeti, da ondi bivajo Slovenci, dasi jih je tretjina vseh prebivalcev, do čim gotovo dobro ve, da na Kranjskem bivajo Nemci, dasi je teh le 5 odstotkov vsega prebivalstva. Politične razmere štajerskih Slovencev značilno osvetljuje skupna izjava slovenskih deželnih poslancev štajerskih, katero smo pred nekaj dnevi objavili v našem listu. In vsem nam še zvené po ušesih škandali, katere so uprizorili tržaški irre-

dentovci, ko so se upali slovenski deželni poslanci udeležiti se seje tržaškega deželnega zbora. Jednako kažejo zadnji dogodki v goriškem deželnem zboru, da tudi v tej kronovini Italijani teže po absolutni nadvladi nad Slovenci, če tudi so ti v večini v deželi.

Ti pojavi so vnebokričeči. — Tudi mi smo dobili vsled teh obupnih razmer dopise vzlasti od izvenkranjskih vplivnih politikov slovenskih, da se treba celemu slovenskemu narodu odločno postaviti v boj proti takemu nasilstvu in vzlasti da morajo slovenski državni poslanci poznati svojo dolžnost ter da pod nobenim pogojem ne smejo daljšati življenja ministerstvu, ki pozna te neznosne razmere, ki pa, ali ne mara, ali ne more jih zabraniti ali odstraniti.

Mi lahko umevamo te pritožbe, mi jih odobravamo in bomo v tem pogledu vsikdar tudi spolnovali svojo časnikarsko dolžnost. Na slovenskih državnih poslancih pa je, da so vsi na svojem mestu ter da govore in delajo tako, kakor to od njih zahteva narod, kateremu se javno odrekajo bistveni pogoji za njegov nadaljni politični obstanek.

Kakšna je na Hrvatskem županijska uprava.

Iz Zagreba, 2. januarija.

Ko se je uvela posle Mažuranićeve vlade na Hrvatskem zopet županijska uprava, da ne bode tudi v tem pogledu razlike med Ogersko in Hrvatsko, nadejali so se mnogi, da se bode s to napravo pospeševalo ustavno življenje hrvatskega naroda, saj je poznato, da so bile nekdanje županije prave varuhinje ustave in slobode. Toda kakor se je na Avstro - Ogerskem parlamentarizem izrodil, tako so postale tudi županijske skupščine le na videz neka koristna naprava, v resnici pa niso nič drugega nego zbori, v katerih se z večino glasov potrjujejo vladne in županijske upravne odredbe, bile te za narod koristne ali ne. Tako je

LISTEK.

Fin de siècle.

Gospod urednik!

Vedno sem bil dosedaj nekako ponosen, kedar sem bral v časopisu, da sem mož fin de siècle. Namreč nas, kar nas je bilo uverjenih, da naš vek povsodi sila napreduje, kar nas je bilo sovražnikov nazadnjaštva, so naši časniki radi imenovali in nas še radi imenujejo može fin de siècle, krajstoletnike. Ob pomanjkanji družih naslovov, kakor n. pr. tajni ali vsaj dvorni svetovalec itd., se človeku dopada tudi naslov krajstoletnika. Toda, kar nas je krajstoletnikov, smo sedaj upravičeno v skrbeh, kaj bode s tem našim častnim pridevkom. Saj bode skoro že stoletje pri kraju! Kraj stoletja, kraj pridevka! To ni, kar si bodi. Radoveden sem, kako nas imenujejo v prihodnjem stoletju, ako je doživimo.

Kajti vseh nas in pa vseh tistih prikaznij, katere imenujejo sedaj fin de siècle, s stoletjem

ne bode konec. To je gotovo. Jaz za svojo osebo sedaj samo tega ne vem, ali je bilo fin de siècle torej pravo ime za prikazni, ki se bodejo kazale tudi še v prihodnjem stoletju, ali jim niso marveč nadelo tega donečega imena prav nezasluženo in po krivici.

Torej nas imenujejo krajstoletnike, pa bode marsikedo izmed nas, upam, gledal tudi luč prihodnjega stoletja in bode tudi takrat še imel iste nazore, kot sedaj, ravno tako imenujejo marsikatera pojave fin de siècle, kateri se bodejo taki ali enaki kazali tudi še v prihodnjem stoletju.

Ta priimek, ki se mi je zdel nekdanj tako imeniten, ne ugaja mi toraj že zaradi tega kar nič več.

In kaj vse so imenovali in še imenujejo fin de siècle! Žensko emancipacijo in nove modne klobuke; naturalizem, dekadenco, simbolizem ter klobase v lupinjah iz gutaperhe; mirovne konference ter nove puške in tope; indiferenco in nihilizem v verskih rečeh ter špiritizem; velikanske napredke v bakterijologiji in nenadne pojave smrtonosne kuge sredi velikih mest; velikanske konj-

ske dirke in tlačenje mezde itd. Vse to in še mnogo drugega je fin de siècle.

Ali ne mislite, gospod urednik, da bo našemu umirajočemu stoletju vse to v posebno čast? Jaz o tem še nimam jasne sodbe.

In krajstoletniki?

Poglejte jih v parlamentu, pogledajte jih kjer jih sicer hočete, ne vem, če se Vam posebno dopadejo. Jaz jih ne maram več.

Ako si nisem mogel pridobiti družega naslova, pa res še tega ne maram. Vesel sem, da skoro že zatone stoletje v morje neskončnosti in z njimi ta neprijetni priimek.

Toda vprašanje me muči, ali je letošnje leto zadnje devetnajstega stoletja, ali bode zadnje šele 1900. leto? V zadnjem slučaju moral bi nositi še leto dnij več sitno breme tega priimka.

To so križi... pa mi je ušla ta, baš sedaj ominozna beseda, torej recimo raje, to so težave, katere nadlegujejo

udanega Vam

Naprednika.

nedavno neki županijski skupščinar v »Obzoru«, ki je bil radi tega zaplenjen, prav dobro ocenil delovanje županijskih oblasti in županijskih skupščin. Tukaj mi je omeniti, da ima po volilnem sistemu vlada v vseh osmih županijskih skupščinah zdavno večino, in da se na predloge opozicije le redkokdaj pazi, a še manje pa jih sprejme, če tudi so koristni. Omenjeni skupščinar se bridko toži na sedanjo županijsko upravo, češ, da ona niti najmanje uvrstila in razširila ustavnega življenja hrvatskih državljanov, niti je uvrstila in ojačila krščanski značaj, javni moral in red v narodu, niti je povzdignila narodno gospodarstvo.

Te trditve je obrazložil prav temeljito. Ustav je bil v velikem delu županije zagrebske ustavljen skozi dolgo časa v več kotarih radi upora v Sjeničaku. In če tudi je sodnijsko dokazano, da hrvatska opozicija ni bila niti najmanje kriva tega nemira, vendar se je županijska oblast predrznila, v letnem poročilu oponesti hrvatske opoziciji, češ, da je ona provzročila ves ta žalostni dogodek. V istem poročilu se trdi, da se narod vznemiruje s tem, če se mu govori o novih davkih, a resnica je, da se uvajajo in da narod plača že od vsega, samo ne od zraka, ki ga diše. Potem prehaja omenjeni skupščinar na civilno ženitev ter razjasnjuje, kako se pripravlja za njo pot tudi na Hrvatskem. Zdaj se to od vladne strani taji in vendar je dobro poznato, da je današnja vladna stranka v hrvatskem saboru za to zavzeta in da bode pristala na to, čim bode to zahteval njen vodja.

Prav dobro je omenil, da se pripravlja pot civilnej ženitvi s tajnimi pogodbami, kakor so se zadrage razrušile s tajnimi delitvami. Za to navaja celo primer. Pri Sisku je prodal 70letni kmet svoje posestvo nekemu Čehu s to pogodbo, da ga prehrani do smrti, a žena, s katero je živel dvajset let v zakonu, je ostala brez vsakega deleža ter morala oditi od njega; in to pogodbo je oblast potrdila. Na ta način je občinski pisar izvel ono, kar sme le cerkev, če ima za to pravne vzroke, da je razstavil ženo od moža. Kaj se ne pripravlja na ta način civilna ženitev? Saj narod vendar ni slep, da ne bi videl, kaj se godi očitno in z dozvoljo javnih oblasti. Vrh tega je pa še poznato, da oblasti ne pazijo na takozvane divje zakone in da se ne trudijo odstraniti jih, kar so po postavah dolžne vršiti. Tako se pripravlja od samih oblasti pot do civilne ženitbe na Hrvatskem in vendar imenujejo vladni ljudje tistega, ki to trdi, obrekovalcem poštene in dobre uprave.

Ravno tako javna uprava v županiji zagrebske ne učvrščuje krščanskega značaja javne npravnosti in reda. Slobodno zidarstvo se bohotno širi ter se trudi, kako da pokonča cerkev in krščanstvo, katero se brani z vsemi silami, da ohrani narod v pravej veri. Katero stranko podpira javna uprava, je poznata stvar. Ni treba iznova naglaševati, kako sedanja šolska uprava in šolski zakon noče vedeti za krščanski moral, nego za društveni

moral, kar je le delo slobodnega zidarstva. In po načelih tega sistema se sestavljajo učne in nagradne knjige, ki gotovo niso sposobne, učvrstiti krščansko zavest v mladini, ker se v njih prav skrbno izbegava ime krščansko in zatajuje krščanstvo radi neznatnega števila drugovercev, ki širijo nevero in nevarna socijalistična načela. In kaj se stori v tem pogledu? O tem je nevarno razpravljati.

Kakšno strujo podpira javna uprava proti katoliškemu duhovenstvu, je tudi le predobro poznato. Tukaj se vidi dvovrstna mera, a kakor da odločuje politika, ako je duhoven sestavu privržen, tedaj se njegovi dolžniki na biri vsi izročajo mestnemu sodniku, dočim opozicijski duhoven ne pride tako lahko do svojih dohodkov. Isto tako je tudi s popravki na župnih dvorih in gospodarskih poslopih. Če si opozicijski duhoven, ne popravi ti se nič, tudi če gre dež po tebi. Koliko težav imajo župniki z vrejevanjem župnih matic in vednimi statističnimi izkazi za državne oblasti. Pa kakšno nagrado dobivajo za to? Takšno, da nobeden drugi činovnik ne bi hotel opravljati takega dela za njo.

Obširno bi se moralo pisati, ko bi se hotelo razjasniti vsaj deloma gospodarstveno stanje prebivalstva. Naj zadoste sledeče splošne opazke. Da gospodarstvo ne napreduje, dokazujejo mnogoštevilne poljake in šumske škode, nočne paše, nevrejena selska in občinska pota, neizvedene kanalizacije, neočiščeni jarki, neizsušene nižine, mlake in močvirja, radi katerih vlada v teh krajih huda malarija (mrzlica). Stoletne prošnje za regulacijo Save in Kolpe še dandanes niso umolknile. Za to se ne more najti denarja v državnih blagajnah, a za mnogo manje potrebne stroške se najde pokritje. Nazadovanje gospodarstva dokazujejo silni dolgovi, s katerimi so preobložena posestva, slaba hrana, slaba postrežba bolnikov, siromašna obleka in še siromašnejša stanovanja, a pri vsem tem vendar veliki stroški za vsako graditeljsko dovoljenje.

Gospodarstvo ne morejo pospešiti nerešeni združni odnošaji, neurejeni katastralni posestveni listi, neurejene zemljiščne zajednice, katere so uvedene po postavi od leta 1894, in še le to leto izdana provedbena naredba. Ta postava bo imela slabe posledice, ker se po enem paragrafu dopušča, da se more lastništvo prava drvarije in paše tako zvano šumsko pravo trgati od gruntne posestva in samo za se prodati. To je dobro za sebične ljudi, da kaj zaslužijo, pa nagovarjajo ljudi, da prodajajo svoje pravo na drvarijo in pašo, a s tem gubi vrednost kmečko posestvo. Ravno tako je provzročila tudi segregacija vrlo mnogo zmešnjav ter vsled tega tudi mnogo nepotrebnih pravd, ki so slednjič po navadi na škodo le siromašnemu narodu.

Iz vsega tega sledi, da javna uprava ne pospešuje ustavnost, da ne posvečuje dovolj skrbi za moralno in gospodarstveno stanje prebivalstva, pa da se vsled tega le preveč hitro širi korup-

cija in siromaštvo naroda. Če se radi takih nadlog potoži kmet, odgovarja se v skupščinah, kaj kmet ve, kaj bomo njega prašali, če je postava dobra ali ne; če se oglasi za besedo opozicijskega, se mu pa po navadi ne dovoli govoriti, tako da se potem prava resnica ne more na noben način zvediti. In pri vsem tem se smatrajo županijske skupščine kot važen sestavni del našega ustavnega življenja. Žalibog, da je ves ta ustav le navidezen in v službi nekaterih močotcev, ki po svoji volji upravljajo z osodo hrvatskega naroda.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. januarja.

Poslanec dr. Ebenhoch o parlamentarnem položaju. Gorenjeavstrijski deželni glavar poslanec dr. Ebenhoch objavlja v glavnem strankinem glasilu članek, v katerem pojasnjuje sedanji parlamentarni položaj. V prvi vrsti dokazuje vodja katoliške ljudske stranke, kako neumestno je prizadevanje nekaterih, naj bi se stranka združila z ostalimi nemškimi, recte z levico. Levica nima niti jednega pravega voditelja, kajti poslanec Steinwender, Sylvester, Schönerer, Stürgkh, Lueger in Gross so sicer voditelji, a le posamični strančič, katerih vsak pa ima popolno drugačne nazore o položaju in taktiki. V gorenjeavstrijskem deželnem zboru je eden levičarskih poslancev sam izjavil, da Nemci v Avstriji nimajo voditelja. Levica torej nima ne skupnega programa, ne skupne taktike in ne voditeljev. Taka opozicija sicer lahko zavlačuje parlamentarno delo, provzroča in vprizarja poulične škandale ter celo kakega ministra lahko vrže s sedeža, a pozitivnega dela ta stranka ni zmožna. Toraj z levičarji ne. — Desnica nasprotno pa ima v znanem adresnem načrtu oficijelen skupni program, taktika desnice je jedina, da še celo njeno časopisje je v splošnem z malimi izjemami popolno jedino. Parlamentarni položaj desnice je toraj neprimerno ugodnejši in pričakovati sme desnica, da bodo njen načrt pripoznali in vpoštevali v višjih krogih, ob enem pa tudi uvideli, da je desnica upravičena odkloniti razun svojo vsako drugo vlado. — Konečno pa tudi sedanja vlada ne daje katoliški ljudski stranki najmanjšega povoda za obstrukcijo. Vladi načeluje grof Thun, ki je odkrit in čist značaj, ki dobrohotno razsoja razmere in osebe, ki si strogo prizadeva tudi iz nasprotnikovih vrst porabiti dobro snov in na ta način zbrati vse moči v korist državnega življenja. Poleg tega je mož odločen in, kar nikakor ne smemo prezreti, strogo veren in zvest sin katoliške cerkve. Iz vsega tega torej sledi, da zadene stranka jedino pravo, ako še nadalje neomajno vstraja v desnici in se ne uda terorizmu. — Opomin, ki ga je poslanec dr. Ebenhoch podal v tem članku svoji stranki, velja pač tudi ostalim desničarskim strankam.

Krtza na Ogerskem. Bivši zbornični predsednik Szilagyi ni imel sreče pri svojem podjetju.

Drugi redni koncert „Glasbene Matice“.

Naša »Glasbena Matica« je pričela resno gojiti instrumentalno glasbo. Temu priča so ne le razni njeni diletantje, ki se požrtvovalno družijo z vojaško godbo, ter s tem množé in krepé orhester, zadnji čas nam je celo podala nekaj tako znamenitih, klasičnih skladb, da jej moramo biti zato od srca hvaležni.

Dobro polovico včerajšnjega koncerta je zavzela Čajkovskega simfonija v E-mol. Zato se moramo ž njo nekaj dalje baviti.

Peter Iljič Čajkovskij je po sodbi glasbene kritike prvi izmed novejših ruskih glasbenikov. Plodovit v svojih proizvodih, duhovit, genijalen, drzen v osnutkih in izvajanju muzikalnih mislij, združuje v svojih skladbah vrline tujih skladateljev z milim navdahnjenjem ruske narodne poezije. Rojaki njegovi kakor inostranci ga zato izredno čislajo; nazivljejo ga svojega Beethovena. Zlasti se je popel v svoji E-mol simfoniji do one visine stvarjajočega umetnika, ki mu zagotavlja za trajnost častno mesto mej svetovno znamenitimi glasbeniki. Tematično stopnjevanje, ki naraste iz preprostega vrelca v velikansko reko glasbenih čustev, slikovita orhestracija, združena z originalnim, drznim glasbenim ritmom, — vse to zago-

tavlja njegovim proizvodom trajnih uspehov pri občinstvu.

E-mol simfonija Čajkovskega ima štiri s'avke. Pričenja se s težko otožno melodijo v baladnem slogu ruskih narodnih pesnij, katero najprej proizvajajo klarineti v spremstvu globokih godal. A kmalu se prikaže na površje glavni tema v skrivnostnem pianissimo. Ta misel se v violinah krasno razvija v raznih varijacijah. Ali že se je oglasil protitema; tedaj pa se prične živahno izvajanje in prepletanje motivov, v vedno večjem stopnjevanju se bije boj mej glavnim in protitemo: ves orhester se strastno bojuje, dokler slednjič ne obvelja na celej črti glavna melodija, katero mogočno zاتبijo rogovi. Za tem sledi drugi tema, milo vzdihujoč »spev«, ki se istotako pojavlja v raznih pihalih in godalih, stopnjeva je prikipi do mogočnega fortissimo in naposled zamre v skrajni tihoti. Drugi del prvega stavka je najlepši užitek glasbenim izobražencem: razlika in jednota, ves aparat glasbenih sil, najraznejših harmonij, barv in značajev — to vam je prava pravcata slika glasbene drame.

Drugi stavek — andante — nam podaje elegično, milo-žalno melodijo, ki se razvije v raznih varijacijah in na raznih pihalih prav kakor prvi stavek v orjaški »fortissimo«: pavke in trompete so se polastile situacije, zopet prevlada strast.

A še jedenkrat potihne vihar in zopet se konča stavek mirno, harmonično.

Iz samotne narave, ki nam jo je slikal umetnik v drugem stavku, prevede občinstvo v tretjem oddelku na veselo torišče plesne dvorane. V tem pogledu se razlikuje naš umetnik od nemških glasbenikov. Valček, ki je zlasti priznan ples pri Rusih, je presadil na vrt simfonije. Pridobil mu je s tem odliko, kakoršno sta priborila Haydn in Mozart starodavnemu »menuetu«. Prikupna melodika je značilno svojstvo tretjemu stavku, pri katerem se tu in tam zopet vzbujajo spomini na glasbene motitve prvih oddelkov.

V četrtem stavku je prestavljen glavni tema, s katerim se je simfonija pričela, v jasni E-dur. A kmalu nas iznenadi novi motiv v E-mol po značaju ruske narodne pesni, kateremu se pridruži nov protistavek. Obadva umetnik slikovito prepleta in vmes ponavlja prejšnje motive, ki tako še jedenkrat božajo naše uho, dokler slednjič zmagovito — kot trajni spominek vsega napora — veličastno pred nami obstane prvotna glavna misel začetnega motiva, toda ne več otožna, marveč jasna, vesela pesen v E-duru.

Proizvajanje je trajalo, kakor smo že rekli, nad jedno uro. Hvalevredno se je trudil orhester, zlasti omenjamo posamna pihala. Klarinet, oboa, rogovi, fagot, ki so imeli znatne vloge, so se vsi

Vsi njegovi poskusi, naj bi se sklenil kompromis mej vlado in opozicijo, so se izjalovili in vlada sedaj po svojih glasilih celo izjavlja, da se v tem oziru niso vršila nikaka pogajanja. Poslednje seveda ni resnično, kajti mešetar Szilagyi je že poprej svetu naznanil vsakokratne vspehe ali nevspehe pri pogajanju z baronom Banffyjem. Kompromis je sedaj samo vsled tega nemogoč, ker Banffy ne mara iti, ali bolje ker ne sme iti, ako hoče še nadalje uživati milost Tiszove klike. Ker je toraj kriza še sedaj nerešena in je položaj vsled vedno intenzivnejega boja opozicije postal neznosen, podal se je ministerski predsednik v četrtek zvečer z nekaterimi svojimi tovariši na Dunaj in bil večeraj pri cesarju v avdijenci, ki je trajala celi dve uri. Večerašnji dan je bil najbrže odločilen. Vladar je skoro gotovo odločilno posegel vmes in današnji listi sporoče nam morebiti že kako preseženje. Nadaljni obstoj sedanjega kabineta je postal nemogoč, ker opozicija bo preprečila vsako najmanjše pozitivno delo, dokler se ne umakne Banffy. Členi opozicije posluhujejo se sedaj glasovanja po imenih, s katerim sredstvom se najlažje zavlačuje vsako drugo delo. V četrtek so morali dvanajstkrat glasovati po imenih, za današnje sejo je pa posl. Polonyi napovedal kar štiriindvajsetpreminjevalnih predlogov k zapisniku ter kajpada v to »potrebna« glasovanja po imenih. Po deželi pa agitujejo mej prebivalstvom, naj nikar ne odrajuje svojih davkov ter ne priglaja za vojaštvo godnih mladeničev, dokler se bo vladalo protiustavno. V takih razmerah je v nevarnosti ves državni in družabni red, ako naglo ne dojde odločilna pomoč.

Nezaupnica posl. Davidu Starčeviću. Pred kratkim so poročali hrvatski listi o nekem razporu v hrvatski zjedineni opoziciji, ki ga je vprizoril s svojim postopanjem posl. D. Starčević, ki je nato ločil se od zjedinjencev ter se pridružil »čistim« pravašem. Njegovi volilci v Delnicah pa s tem korakom niso zadovoljni in so mu minule dni v »Hrvatski Domovini« izrazili nezaupanje ter zahtevali od njega, naj odloži svoj mandat, ako se ne povrne v prejšnji tabor.

Razmerje mej Italijo in Abesintjo še sedaj ni uravnano ter tudi še ni podpisana mirovna pogodba. Ta nejasnost v afriškem vprašanju je posebno v poslednjem času jela z vso silo razburjati italijanske kroge. Nekateri italijanski politiki so še vedno mnenja, ki morda ni napačno, da se neguš Menelik nekega lepega dne polasti še ostalega italijanskega sveta v Afriki in da zato ne mara podpisati mirovne pogodbe. Vlada skuša sicer pomiriti razburjene elemente ter pravi v svojih glasilih, da se mejno vprašanje le radi tega še ni rešilo, ker se je ta točka popolno prezrla v v mirovnem zapisniku, ki sta ga sestavila major Nerazzini in neguš Menelik. Poslednji bi moral Italiji odstopiti kos dežele, kot nekako povračilo za zemljo, ki jo je morala odstopiti Abesincem. Menelik zahteva poprej, da mu Italijani odstopijo Raheito, zemljo, ki je Abesincem zelo pripravna

odlikovali z izredno natančnostjo v intonaciji in dinamiki. Pohvalno nam je priznati tudi misel, da nam je »Glasbena Matica« podala natisnjeno ogrodje vse simfonije. Na podlagi vodilnih mislij in motivov zasleduje tudi malovešč prijatelj glasbe z zanimanjem delo, ki bi bilo sicer pristopno le redkosejanim glasbenim veščakom.

V srbskih narodnih pesmah, katere je priredil Stjevan Mokranjac, smo imeli priliko občudovati v dveh šopkih bogato njih glasbeno vrednost. Zlasti pa veje iz srbskih pesnij oni milo-tožni, elegični ton, ki je — dejal bi — bistveno združen z njihovim popevanjem. Prireditelj pa je poskrbel tudi za različnost, bodisi v harmonizaciji, bodisi v melodiki. Otožna in vesela, miloprijetna in ganljiva, resnobna in šegava melodija sta se spojili v lepo celoto. Preprosto narodno pesen je oblekel v umetno odelo, ne da bi ji bil s tem odvzel prvotno originalnost. A tudi naše pevke in pevci so jako pazljivo in natančno peli. Tisti šegavi »hm« — kje si ga upajo tako peti? Vse iz jednega grla, fino intonirano, kakor odrezano, to je sad pouka, to je umetnost.

Ker je morala Dvořakova arija iz balade »Mrtvaški ženin« zaradi bolehnosti solistinje izostati, bili smo tem bolj radovedni na Te Deum istega skladatelja, kojega je zložil Američanom v

za priklopljenje z ostalim delom, toda v Rimu se odločno upirajo tej misli, in bi raje videli, da jim Menelik ne odstopi prepornega kosa zemlje. Ravnati se hočejo italijanski vodilni krogi po geslu: Ne jednega moža in ne jedne lire več za razširjenje zunanjega posestva, toda ob enem se pa tudi ne strašiti nikakih žrtev v ohranjenje dosežane posesti. Toda kaj pomaga geslo, ako se pa nasprotniki Italije ne bodo strašili italijanskih žrtev.

Špantja dobi zopet konservativno ministerstvo, ako kraljica odreče zaupanje sedanjemu Sagastovemu kabinetu. »Agencia Fabra«, poroča, da se je mej Silvelo in generalom Polaviejo doseglo sporazumljenje in sta voljna osnovati kabinet, ako jima dojde tozadevni poziv od kraljice. Sedanji kabinet v celoti itak ne bo več dolgo na krmilu, ker je z njim posebno pa z nekaterimi njegovi člani prebivalstvo popolno nezadovoljno. Jeden član Sagastovega kabineta mora itak že sedaj pobrati šila in kopita, kajti kraljica je že podpisala dekret, s katerim se odpravi mesto sedaj nepotrebne kolonijalnega ministra.

Tedenski koledar.

Nedelja, 8. januv.: 1. po razgl. Gospodovem, evang.: Ko je bil Jezus 12 let star. Luk. 2. Severin op. — Ponedeljek, 9. januv.: Julijan in Bazilisa mm. — Torek, 10. januv.: Agaton m., Pavel p. — Sreda, 11. januv.: Higin p. m. — Četrtek, 12. januv.: Ernest šk., Arkadij m. — Petek, 13. januv.: Osmina sv. 3 kraljev, Veronika d. — Sobota, 14. januv.: Hilarij šk., Feliks. Nol. — Solnce izide 10. januv. ob 7. uri 44 min., zaide pa ob 4. uri 29. min. — Lunin spremen: Mlaj 11. januv. ob 11. uri 48 min. zvečer. — Musica sacra: V nedeljo, 8. januv. v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo sv. Cecilije in graduale zl. A. Foerster, ofertorij K. Aiblinger. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Missa in honorem st. Caeciliae zl. Fr. Schöpf, graduale Foersterjev, offertorij Aiblingerjev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. januarija.

(Prijateljski večer.) Prihodnjo sredo predava pri prijateljskem večeru g. J. Kalan, kaplan iz Kamnika, o borbi proti alkoholizmu.

(Deželni glavar goriški grof Coronini), ki je odločil čast deželnega glavarja, se je ob enem odpovedal tudi deželnozbornskemu mandatu. Zastopal je mesto Gorico.

(V pojasnilo) Ukaz v zadnjem »Škofijskem listu«, da naj se vse koncem leta preostale mašne štipendije dopošljejo škofijstvu, so nekateri gospodje napačno umeli. Z besedo »preostale« je umeti one štipendije, katerih bi gospodje sami ne mogli o pravem času opraviti, in bi bili toraj itak primorani jih izročiti drugim duhovnikom. Samo ob sebi je umevno, da si toliko intencij

spomin Kolumbove štiristoletnice. S stališča cerkvene glasbe se to delo ne da ugodno kritikovati, kajti skladatelj se ni kar nič oziral na tekst in je v orhester vložil toliko moč in silo pozavn in tromb in pavk, da bi jih resnoba svetega kraja ne mogla z lahka prenašati. Pač pa je pravo Dvořakovo delo, ako je čujemo v koncertni dvorani: njegova plastika, njegova bujna instrumentacija, veličastna gradacija ob koncu slavospava, kjer človek misli, da čuje mogočni glas zvonov, ki vabijo zemljana, naj zahvaljuje Boga, vse to kaže nam že znanega umetnika.

Zbor je večeraj pel prav živahno. Sopran-solo je veletežaven. Gospa Kulich-dr. Linhartova je operna pevka, ki disponira z izredno močnim in razsežnim glasom. Preobladala je v svoji vlogi zbor in orhester, ali nastop njen je preveč — teatralen, mi pa smo bili v koncertu. Gosp. Noll je po svojih močeh zvršil svojo težavno nalogo. — Vse posamne točke je navzoče občinstvo odlikovalo z obilnim ploskanjem. Dvorana je bila polna zbranega občinstva iz mesta in z dežele. Hvala iskrena gospodu koncertnemu vodji, ki se ni ustrašil truda in napora, da nam je podal tako obilnega glasbenega užitka. Na svidenje pri tretjem koncertu!

pridrži, kolikor jih sami za se, oziroma za duhovnike pri istej cerkvi potrebujejo.

(Veselica), katero priredita jutri v nedeljo, dne 8. t. m. moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Sokolovi dvorani v »Narodnem domu«, obeta biti, sodeč po jako skrbno sestavljenem, raznovrstnem in mikavnem vspredu, izredno zabavna. Udeležencem iste ponuja se dostojen a redek užitek, ker sta se odbora potrudila za nepričakovano zabavo tudi še izven vspredu.

(Slovensko gledališče.) V četrtek zvečer se je igrala zopet »Stara pesem«. Ta »Stara pesem« je hvalna pesem zakonske nezvestobe. Snov sama banalna, podla in šablonska brez duhovitosti, je okrašena in povečana po res krasnej godbi in petju. Gotovo ni tako slab libretto vreden tako mojsterskega skladatelja. Naš oder hoče biti res modern po vzgledu velikih mest, toda ne sme jih posnemati samo v pikantnih kostumih in nemoralnih prizorih. »Stara pesem« je taka, kakor bi jo napravil navlaš kak podjeten čifut v svoje svrhe; paži so skoz in skoz ženske v — trikojih, prav kakor — v cirkuzu. To moramo označiti za nemoralno in pohujšujoče zlasti za dijaški parter. S tem gotovo ne doseže gledališče kot deželni zavod dober in vzgojevalen vpliv na občinstvo. Ali je naš slovenski davkoplačevalec zadovoljen s takim poslovanjem v vzgojevalnem zavodu? Toda to gospodo ne briga, ona ima svoje nazore in namene. — »Ksenija« je krasna v skladbi, toda v snovi zopet jako nesročna. Kako prostaško, šablonsko se konča vse! Brez vsakega vzvišenega, idealnega, lepega zvršetka, ko bi se vendar lahko tako lepa igra končala na način, ki bi moralno dobro vplival na občinstvo. Povsodi nesročna roka libretista, ki nima pojma o pravem namenu odra. Res čedalje bolj pogrešamo dobrih dramatikov in libretistov, skladatelje imamo izborne. — Pevke in pevci so bili v obeh operah točni in dobri, a kaj to pomenja, ko napravijo tem večjo moralno škodo občinstvu, čim lepše proizvajajo nemoralne prizore!

(Repertoar slovenskega gledališča.) Prihodnja predstava bo šele dne 13. t. m., ker se 10. t. m. radi generalne skušnje za »Lohengrin« gledališče zapre. 13. januarja se bo igrala noviteta, hrvatska drama »Trhli dom«, spisal Srgjan pl. Tučić; 15. januarja pa se bodo na korist režiserju naše drame, g. R. Inemannu, predstavljali Schillerjevi »Razbojniki«.

(Iz Brežic.) V spomin pokojne cesarice Elizabete bila sta blagoslovljena novega leta dan popoldne kipa sv. Elizabete in sv. Ludovika na redovnem oltarju v frančiškanski cerkvi. Slovesnosti se je vdeležil vodja okr. glavarstva, okrajni sodnik, župan in razni uradniki. Ljudstva je bilo polno. Bil je ob enem shod tretjerednikov, ki so javno pokazali, da ljubijo Boga in cesarja. Število novih tretjerednikov pa tudi priča, da se tudi v našem okraju veselo razširja duh svetega Frančiška.

(Raiffeisen-ovo posojilnico) so osnovali v Sv. Križu pri Kostanjevici. Načelnik ji je župan J. Kerin. Delokrog posojilnice obsega župnije Sveti Križ, Kostanjevica, Čatež in Vel. Dolina.

(Lahen v cerkvi.) Iz Gorice in iz Trsta imamo poročila o netaktnem in nekrščanskem vedenju lahonskih oblastnežev v naših cerkvah. Na sveti dan so se v stolni cerkvi sv. Justa v Trstu obnašali magistratovi prosvitljenci na svojih stoli tako krščansko, da je vsakdo moral misliti, da smatrajo veliko cerkveno slovesnost za kako gledališko predstavo. O goriškem županu pa poročajo, da se je na dan 28. dec. pred otvoritvijo dež. zbora tako grdo zvijal in roke stegoval, kakor kak poulični dečak. Na ta način ta gospoda kaže svojo vernost ali vsaj svojo oliko.

(Iz Sveč v Rožni dolini.) Na Silvestrov večer bila je v fužinski restavraciji tombola društva »Ortsgruppe des deutschen Schulvereines.« Namen je bil tej veselici dohodek, s kojim bi se napravila zimska obleka šolarjem iz Bistrice, Št. Janža in Sveč. Tako govore vsako leto. A do sedaj nam še ni znano, da bi bili kedaj tudi kaki drugi šolarji kaj dobili razun bistrških. Sedaj sta bila zvezana z veselico običajni »Suff« in še bolj običajni ples. Da se je veliko »heil-alo« in tulilo, vemo. Največja reveža sta pa bila g. župnik in kapelan iz Sveč; seveda v odsotnosti je lahko zabavljati in zasramovati. V tem pa se je najbolj odlikoval

— kedor na Koroškem nikjer ne sme manjkati — učitelj Koschier (!), ki je komaj iz pripravnice zlezal, kjer so ga podpirali samo slovenski duhovni in profesorji. Sedaj pa »los über die schwarze Pfaffenbrut.« No, gospodiču bomo že še pristrigili peroti.

(Shod v Cirknici) priredi jutri 8. t. m. »Kat. slovensko izobraževalno društvo«, pri katerem bota govorila posl. dr. J. E. Krek in Jos. Gostinčar. K obilni vdeležbi vabi odbor.

(»Naša straža.«) Predpustni čas je. Povsodi se prirejajo veselice in zabavni večeri v razne namene. Naj narodni krogi pri takih prilikah ne pozabijo na »Našo stražo«. — Darove in udnino novih udov objavimo prihodnji teden.

(Iz Idrije.) Minolo je zopet leto, katero nam je prineslo mnogo novega: mnogo dobrega pa tudi marsikaj slabega. Vsak človek se rad ozre koncem leta v preteklost ter si pokliče v spomin vse važnejše dogodke minolega leta in z razumom premotri, je-li v preteklem letu napredoval ali na zadoval. Tudi »Katoliška delavska družba« v Idriji je preživela zopet jedno leto, na katero se bode smela še v poznejših letih z veseljem spominjati; preživela je leto, v katerem je v marsičem napredovala, nikjer pa ne nazadovala. Društveno življenje se je v minolem letu tako pozdignilo, da smemo s ponosom reči, da nobeno društvo v Idriji ne napreduje z moralnimi uspehi v taki meri, kakor ravno »Kat. del. družba.« Namen družbe je svoje člane, katerih šteje 3801, z dobrimi časopisi in knjigami izobraževati ter jih s prirejanjem poštenih veselice tudi razveseljevati. In to svojo nalogo je »Katol. del. družba« v minolem letu častno izvršila. Preskrbovala je svoje ude z mnogimi dobrimi časniki, izposojevala je iz društvene knjižnice udom zabavne in poučne knjige — poprečno po 120-150 na teden, ter prirejala lepe veselice. Menim, da več kot zadostno označim na predek društva na pevskem in glasbenem polju, ako omenim, da je »Katoliška del. družba« bila prva v Idriji, ki je spravila na oder opereto in sicer s sijajnim vspehom. »Kat. del. družba« pa je priredila v minolem letu poleg veselice tudi več zabavnih večerov, katerih mnogi so bili ob enem tudi poučni, ker se je udom podajalo tudi marsikaj znanstvenega v priprostemu ljudstvu primerni obliki. V vsem tem je napravila družba velik napredek ravno v minolem letu. Lep napredek pa je zaznamenovati tudi v tem, ker se je uprav v minolem letu sprožila misel, naj bi si družba napravila svoj dom, kjer bi se še mnogo bolj in tudi laglje razvijala kakor pa v sedanjih tesnih prostorih. Toda ni ostalo le pri misli, temveč ta misel se je začela že tudi izvrševati, položilo se je že seme, iz katerega bode s časom vzrastel primeren dom, zbrali so se že prvi kamenčki za novo stavbo. Toda, žalibog, da je dobro idrijsko ljudstvo tako revno, da samo nikakor ne bode zmoglo obilnih stroškov, ki so združeni s takim podjetjem. Dasi je volja dobra, ki se je že koj v prvem letu kaj lepo pokazala, vendar so vsi dosedanji prispevki le neznatni in trebalo bi še mnogo let čakati do vresničenja te ideje, ako nam ne priskočijo v pomoč tudi izvenidrijski rodoljubi in prijatelji delavcev, katerim je božja previdnost podelila več časnega premoženja, kakor revnim idrijskim rudarjem. In do teh se obračamo z iskreno prošnjo, da nam vsak po svoji moči in dobri volji pripomore do skorajšnjega uresničenja naših želj po lastnem domu, katerega jako živo potrebujemo. Naj bi naša prošnja ne bila glas upjočega v puščavi, temveč našla naj bi krepek odmev pri vseh pravih prijateljih idrijskih krščanskih delavcev-rudarjev! Za vsak, tudi najmanjši dar izrečena naj bo že vnaprej najsrčnejša zahvala. K sklepu objavljamo še I. izkaz do sedaj nabranih prispevkov, katere naj dobrotni Bog tisočero povrne. Darovali so: Kapelan Ivan Abram 5 gl., Dežela Ivan 1 gold., žgalniški paznik Anton Troha 5 gld. 50 kr., trgovka Marija Lapajne 10 gold., Logar Terezija 4 gld., Matej Troha 1 gld. 20 kr., Antonija Troha 1 gl. 20 kr., Franciška Miglantsch 2 gl., neimenovana 1 gl., neimenovana 2 gl. Neudje so dali torej skupno 32 gl. 90 kr. Udje sami so zložili 459 gl. 51 kr., skupno imamo torej za katoliški delavski dom doslej 492 gl. 41 kr.

(Ljudsko glbanje v Idriji.) Prebivalcev ima Idrija s koncem 1898 leta 5150. V letu 1898. je bilo porok 32, rojenih je bilo 211 otrok, umrlo pa jih je 127. Doslej je bilo skoro vsako leto od

170—190 mrličev. Zdravstveno stanje v zadnjem času torej ni bilo neugodno.

(Medvedko), 134 kg. težko, je ustrelil te dni knez Karol Auersperg v gorovju blizu Borovca na Kočevskem. Zasedli so mrcino v brlogu ter s kamenjem zadelali vhod. Ko so zastavljen vhod odprli, planila je zver z veliko silo vun. V begu hudo obstreljena, vlekla se je $\frac{3}{4}$ ure daleč v gozd, in je naposled obležala. Našli so jo in včeraj pripeljali v Kočevje. V telesu je nosila tri mladiče kakor podgane velike. Redki lovski plen so poslali za knezom na Nižje Avstrijsko.

(Papežev nuncij v Petrogradu.) Poroča se, da je grof Muraviev predložil carju načrt, naj bi se iznova osnovala papeževa nuncijatura v Petrogradu. Od carja Pavla I. ni bilo več papeževega nuncija v Rusiji. Nadškof pariški je izročil ta predlog grofu Muravjevu, ko je bil le-ta v Parizu. Car je bojda zadovoljen. Poravnale bi se namreč na ta način mnogo lažje in hitreje difference, ki od časa do časa nastajajo v Rusiji.

(Koledar) Vprašanje o koledarju vedno bolj razburja duhove. Rusija čuti, da julijanski koledar ne zadoščuje več, toda gregorijanskega neče vsprejeti, ker je gregorijanski, papeški. Predložila je že popolnoma nov koledar za zapad in iztok, toda strokovnjaki ga niso odobrili. Katoliški učenjaki se bavijo s tem vprašanjem še posebno zategadelj, ker bi enoten koledar zblížal cerkve. Posebno barnabit Cesare Tondini neumorno proučuje to vprašanje. Zadnji čas je izdal knjigo v francoščini: »Ali bo Rusija katoliška?« ter jo doposlal tudi nekemu ruskemu velikemu knezu, ki se je doslej zelo zanimal za vprašanje o koledarju. Toda knjigo so mu vrnili z opazko, da je v Rusiji — prepovedana.

(Zopet trgovec z dekleti!) Na postaji v Korminu na Furlanskem je te dni prišla policija nekega E. Reinholza v trenutku, ko je baš hotel stopiti v vlak z svojo žrtvijo, mladim dekletom iz Galicije. Kragulja je zasledovala tržaška policija in omenjenega dne brzojavila v Kormin. Lopov je nameraval potovati z dekletom v Ameriko, kjer jej je obetal razkošno življenje na strani nekega bogataša, a pravica mu je prečrtala račune. Zdaj sedi pod ključem in pred sodiščem se izve še najbrže več njegovih lepotij, kajti ta zver se peča že delj časa s to kupčijo. Prvotno je slepar hotel zatajiti svoje pravo ime in se izdal za Turkenlauba, pozneje je bil primoran povedati resnico. Kdo ve, ali tudi ta zlata duša židovska pove pred sodiščem, da sodnikov ne briga, ali trguje z obleko, teleti ali dekleti, kakor imajo navado ti tigri?

(Amerikanizem.) Leon XIII. je poslal ravnokar amerikanskemu kardinalu Gibbonsu v Baltimore pismo, ki se v njem dotika tudi amerikanizma. Pisma v izvirniku še nimamo. Nekateri listi poročajo, da Leon XIII. priznava gotove koncesije amerikanskemu svobodoljubju, toda prav tako svari katoličane pred teorijami o samoodločbi in samoodgovornosti in pred nauki, ki so v bistvenem nasprotju z nauki katoliške cerkve. Ti listi sodijo, da je Leon XIII. sicer milo, toda vendarle obsodil tisto individualistično načelo, ki je skušal zanesti v cerkev protestantski konvertit P. Hecker, češ da se mora vsak nekako osamosvajati od zunanjih njihovih cerkev ter podrediti neposrednemu vplivu sv. Duha.

(Umrli je) petrogradski metropolit Taladij, star 72 let, nekaka duhovna glava ruske cerkve, nekaka duhovna glava, pravimo, zakaj znano je, da ima največji vpliv v ruski cerkvi državnik Pobedonoscev. Paladij si je mnogo prizadeval, da bi se anglikanska cerkev združila z rusko. Pospeševal je na Poljskem tudi starokatoličanstvo, da bi oslabil papežev vpliv.

(Zabava nemškega cesarja.) Pri vojaški vaji si je nemški cesar dovolil nedavno to zabavo: Vrgel je mnogo novcev daleč od sebe in se srčno veselil, ko tekali grenadirji za njimi in se pulili zanje. Na sprehodu se baje rad s tem zabava.

(Sejmi po Slovenskem od 9.—14. januv.) Na Kranjskem: 9. v Ljubljani, Trnovem na Notr., Žerovnici in na Vidmu; 10. v Metliki in Zalogu. — Na slovenskem Štajerskem: 9. pri Novi cerkvi v Šmariju blizu Celja; 11. v Planini. — Na Koroškem: 9. v Pliberku; 11. v Gmintu. — Na Primorskem: 9. v Palmi; 12. v Sežani.

Društva.

(Il. Bistriško-Trnovsko gasilno društvo). Vabilo k veselici, ki se vrši v prostorih Jelovškove gostilne v Il. Bistrici in pri kateri sodeluje iz prijaznosti slav. tamburaški zbor »Ilirska Vila«. Začetek ob 8. uri zvečer v nedeljo dne 8. januarja. K obilni vdeležbi uljudno vabi Odbor.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali: V Ribnici so se odkupili od novoletnih voščil in darovali: Po 2 kroni gg. dekan Dolinar, Andrej Podboj; po 1 krono gg. lekarnar Ančik, načelnik Čelofiga, kapelan Jerše, trgovec J. Kljun, župnik Krumpestar, pristav Mejač, pek. mojster F. Novak, posestnik mlinov A. Pakiž, trgovec A. Peterlin, trgovec Fr. Picek, nač. namestnik Rebolj, grajščak Rudesch, učitelj Štefančič, poštar Tavčar, šolski vodja Tomšič, sod. svetnik Višnikar, kapelan Volc, ekspozit Dom. Janež, skupno 22 kron. — Kot jubilejni dar so darovali po 2 kroni gg.: Zdravnik Bobek, dekan Dolinar, notar Gruntar, trgovec A. Pauser, posestnik Andrej Podboj, zdravnik dr. Schiffrer; po 1 krono gg.: lekarnar Ančik, posestnik Fr. Češarek, župnik J. Jaklič, kapelan Jerše, brivec Juvanec, trgovec J. Kljun, župnik Krumpestar, notarski uradnik Leiler, trgovec F. Lovšin, pristav Mejač, trgovec A. Peterlin, trgovec Fr. Picek, trgovec Pirker, posestnik Jos. Podboj, grajščak Rudesch, poštar Tavčar, kapelan L. Tič, šolski vodja Tomšič, sod. svetnik Višnikar, kapelan Volc, kapelan Žužek, skupno 33 kron. — V Št. Petru na Notranjskem so se odkupili za novo leto gospodje, gospe in gospice ter dali po 4 krone: Evgen Studeny, R. N. Pernet, Fran Novak s soprogo; po 3 krone; Ivan Zupan; po 2 kroni: Ant. Korošec, obitelj Špilar, obitelj Avčič, Fr. Rajčević, Kariš s soprogo, Karol Sajovic, Fr. Geržina, Marija Jakš, Zelinka, Krizaj, Medica; po 1 krono: Ivanka Velepčič, J. Nadrah, Franič, Tomazin, A. Lavrenčič, Pavlič, Torkar, Šimanek, Prokšer, Mihič, Penko, Bernik, Kalan, Ivana Podgornik, Ign. Vidic, Josip Čop, Ivan Brgoč, Ivan Šlegel, Karol Lenasi, Ana Lenasi, Valent. Stroj, skupaj 29 gld.; kot jubilejni dar so darovali: po 2 kroni: Ant. Korošič, posestnik, Ferd. Hariš, poštni vodja, Ivan Sajovic, svetnik, Ivan Zupan, kurat, Fr. Verbič, učitelj, Ferdo Špilar, trgovec, Leopold Fleischhacker, trg., K. Lenasi, duh., Fr. Groznik, vikar, J. Mlejnik, kapelan, Fran Oranič, kapelan; po 1 krono: Jelica Horvat, J. Pehani, župnik, Fr. Rajčević, župnik, Ivan Abram, kapelan, Josip Juvanec, kurat, Fran Avčič, c. kr. zemljemerski uradnik, Karol Javoršek, učitelj; 4 krone 2 vin.: Malčika Medičeva nabrala pri veseli družbi iz Zagorja in Knežaka v Št. Petru, skupaj 16 gld. 51 kr. — V Št. Lovrencu v Slov. Goricah so dali jubilejnega daru gg.: Jakob Meško, župnik in častni kanonik 8 K.; Janez Farkaš, nadučitelj. 2 K.; Srečko Pečar, učitelj, 1 K.; Ant. Ravšl, kapelan, 3 K.; Jože Toplak, trgovec, 2 K.; Fran Kosen, c. kr. poštar, 2 K., skupaj 18 K. — Pri kamniški ženski podružnici so dale jubilejnega daru gospe in gospice: Adela Friedrich, soproga glavarjeva, 2 gld.; Otilija Temnikar, soproga odvetnika, 2 gld.; Marijana Mesner, soproga kancelista, 1 gld.; Elza Schmidinger, soproga notarja, 2 gld.; Ana Novak, soproga post., 1 gld.; Frida Dereani, soproga zdravnika, 2 gld.; Nina Klein, soproga komisarja, 1 gld.; Marija Podrekar, posestnica, 1 gld.; Marjeta Košir, soproga posestnika, 2 gld.; Marija Stare, soproga posestn., 1 gld.; Alojzija Žargi, soproga posestnika in trgovca, 1 gld.; Marija Grašek, soproga posestnika in trgovca, 1 gld.; Matilda Binter, soproga zdravnika in posestnika, 2 gld.; Avgusta Klander, učiteljica, 1 gld.; Marija Albreht, posestnica, 1 gld.; Ana Potočnik, soproga posestnika, 50 kr.; M. Majdič, posestnica, 1 gld.; Marija Stelè, soproga posestnika, 50 kr.; M. K. 1 gld. 50 kr.; Pavla Parma, soproga komisarja, 1 gld.; Marija Martinčič 50 kr.; Marija Kreuzer 1 gld.; Marija Vidic, soproga sod. pristava, 1 gld.; Josipa Stadler, soproga kleparja, 50 kr.; Marija Koželj, soproga posestnika, 50 kr.; Marjeta Levec, posestnica, 1 gld.; Doroteja Žerovnik, soproga gostilničarja, 50 kr.; Ivana Dolenec 50 kr.; Franja Kenda, soproga pos., 50 kr.; Pavla Hočevar, soproga posestnika, 50 kr.; Marija Fajfar, soproga posestnika, 50 kr., gospod Karol

Kummer, trgovski pomočnik, 1 gl.; Mar. Mejač, soproga posestnika, 50 kr.; Franja Flerin, soproga posestnika, 1 gl.; Marija Tončič, soproga podobarja, 1 gl.; Franja Verne, učiteljica, 2 gl.; Marija Medved 50 kr.; Slavna posojilnica v Kamniku 10 gl.; Slavno vodstvo mestne korporacije 10 gl.; Neimenovana 50 kr., Marija Fischer, soproga hotelirja, 2 gl.; Kunčič Beti, Jarše-Mengeš, 50 kr.; Marica Majdič, Jarše-Mengeš, 3 gl.; F. Flerin, Domžale, 2 gl.; Pepica Januš, Domžale, 50 kr.; J. Adamič, Domžale, 50 kr.; Minka Kuralt, Mengeš, 1 gl.; F. Starè, Mengeš, 1 gl.; Kuna Starè, Mengeš, 1 gl.; Marija Dornig, Kamnik, 80 kr.; Franja Tujnik 50 kr.; Pepica Bergant 50 kr.; Alojzija Pintar 50 kr., skupaj 72 gl. 50 kr.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. A. Jemec, župnik Podlipo 1 gl. Neimenovana iz Št. Vida nad Ljubljano 5 gl. G. Pregelj 3 gl. 10 kr. — G. Anton Jamnik, župnik v Sorici 4 gl. Neimenovan iz Ljubljane 10 gl. Gosp. Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik 4 gl., G. J. Brence, župnik v Preski 2 gl. Neimenovan 2 gl. G. Ivan Normali, duh. pri sv. Antonu novem v Trstu 1 gl. 20 kr. Slavna hranilnica in posojilnica v Vipavi 10 gl. G. Jan Bizjak, župnik na Brdu 5 gl., g. Fr. Kregar 3 gl. — Bog plačaj!

Poziv

slikarjem, slikaricam, kiparjem, risarjem in arhitektom slovenskim!

Vkljub neugodnim razmeram, v katerih živi naš narod še dandanes, napredovali smo na prosvetnem polju kolikor toliko. Napredovali smo iz svojih močij.

Književnost slovenska izza Prešerna vendar že ni več naivno jecljanje, ampak postaja izraz ostro obdržanih individualnosti, razodetje samostalno mislečih in čutečih duhov.

Glasba naša si pridobiva ugleda tudi izven tesnih slovenskih mej. Napevi naši so se udomačili pri vseh naših bratih na severu in na jugu, pesem naša ugaja z bok miline svoje tudi tujcem.

Stoletje naše, znamenito 19. stoletje, se nagiblje h koncu svojemu in kmalu zatone. In ko bodo posamezni delavci na polju naše narodne prosvete polagali domači zgodovini račun o tem, kaj so dovršili v tem minulemu veku, ko stopijo slovenski umetniki pred sodni stol, ko bodo naši tovariši: pisatelji, pesniki in glasbeniki kazali na plodove svojega uma in muze svoje — kaj poročemo takrat mi kiparji, slikarji in slikarice ter arhitekti slovenski?

Slovanstvu v celoti, kot takemu, se seveda ne more očitati, da nima slavnih slikarjev, kiparjev, risarjev in arhitektov. Ima jih, in slava in veljava naših bratov je naravno tudi naša slava. Toda naša ožja domovina, ostali izobraženi svet — ta dva bi rada vedela, nimamo li mi Slovenci kot taki kaj svojih upodablajočih umetnikov in umetnic!

Častiti tovariši in tovarišice po čopiču, dletu in risalu!

Pokažimo se rojakom svojim, pokažimo se bratom našim in ostalemu izobraženemu svetu v prihodnjem letu jedenkrat skupno!

Pokažimo plodove svojega duha in svojih dlani! Razstavimo v središču vseh Slovencev, v beli Ljubljani, svoje umotvore na ogled!

Priredimo prvo slovensko umetniško razstavo!

Saj smo že ustvarili vsaki v svoji stroki, vsaki v svojem žanru nekaj takih rečij, ki so vredne, da jih ljudje vidijo, da jih vidijo lajki in finočutni umetniški kritiki.

Svet naj se prepriča na svoje oči, da zna tudi Slovenec v roki držati dletu in kist; naj se prepriča, da imamo tudi mi nekaj svojih kipov in svojih slik, risb ter nekaj svoje arhitekture! Zato nameravamo napraviti prvo svojo domačo umetniško razstavo.

Gotovo boste, dragi tovariši in tovarišice po umetnosti, odobrili mojo nakano, gotovo boste z veseljem pozdravili idejo prve umetniške izložbe! Saj s tako razstavo pokažemo in dokažemo, da eksistujemo tudi mi; dokažemo, da nismo rok križem držali ali samo tujcem tlako delali; dokažemo, da spoštujemo sami svojo umetnost, dokažemo, da smo tudi mi Slovenci — moderni.

Ne bo nas sram svojih otrok, svojih umotvorov. Zavedamo se svojega poklica, čeprav prepustimo objektivno sodbo mirne vesti vsem, ki bodo počastili našo razstavo z obiskom!

Taka razstava pa našo samozavest povzdigne še bolj; razstava nas čeprav smo razkropljeni po svetu, zedini v kolegijalni slogi in ljubezni; na razstavi se seznanimo tudi osebno med seboj, saj, dasi ustvarjamo vsaki za-se, dasi črpa vsaki

umetnik iz svoje individualnosti, vendar imamo vir, jedno veličastno boginjno — umetnost! In vsi ljubimo isto svojo domovino, in isti narod svoj!

(Konec sledi.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Gorica, 7. jan. Včeraj so imeli Lahi tukaj ljudski shod. Govorili so poslanci Lenassi, Verzeznassi, župan in neki laški socialisti proti vstanovitvi hrvaškega gimnazija v Pazinu in proti osnovi šolskega zaklada za Goriško. Socijalistiški govornik je zahteval, da bodo socialisti v narodnem vprašanju podpirali druge italijanske stranke. Po sklepu shoda se je nekaj ljudi zbralo pred nadškofijsko palačo, kjer so hoteli demonstrirati, a jih je policija razgnala.

Pulj, 7. jan. Shod Lahov proti osnovi gimnazija v Pazinu je bil brez pomena.

Dunaj, 7. januarja. Vodje onih poslancev, ki so izstopili iz vladne stranke, Szilagyi, Csaky in Andrassy, so bili pri Banffyju, proseč ga, naj se stvari na ljubo umakne. Banffy je po tem razgovoru sklical ministre v posvet, ki so sklenili, da gredo Banffy, Fejervary in Lukacs na Dunaj cesarju poročat o položaju. Pričakuje se splošno, da Banffy odstopi.

Dunaj, 7. januarja. Poročila raznih listov, da v kratkem odstopi poljski minister Jendrzejewicz, so neosnovana.

Dunaj, 7. januarja. Vlada ne bo cesarju predložila v potrdilo sklepa dolenjeavstrijskega deželnega zbora, naj je v smislu predloga Kolisko nemščina izključni učni jezik v tej kronovini. — Danes je zadnja seja deželnega zbora.

Dunaj, 7. januarja. Ogerski minister-ski predsednik baron Banffy ter ministri Fejervary, Lukacs in Szechenyi so bili včeraj pri cesarju v avdijenci. Pod predsedstvom cesarjevim se je potem vršila konferenca, katere so se vdeležili vsi štirje ogerski ministri in ki je trajala dve uri. Danes popoldne ob 2. uri se je posvetovanje zopet nadaljevalo in zopet pod predsedstvom cesarjevim.

Dunaj, 7. januarja. „Bud. Corr.“ izjavlja, da so neosnovane vse vesti raznih listov, ki trdijo, da se gre pri sedanjih dunajskih konferencah ogerskih ministrov za osebne spremembe v ogerskem kabinetu.

Dunaj, 7. jan. Liberalni ogerski listi trdijo, da Banffy ne odstopi, opozicijonalcem pravijo, da je že odstopil in da bo Lukacs njegova naslednik.

Praga 7. jan. Češki agrarci so imeli včeraj shod, na katerem so napadali mladočeško politiko in zahtevali, naj vsi češki poslanci glasujejo proti nagodbi. Poslanec dr. Engel je zagovarjal delovanje mladočeških državnih poslancev.

Madrid, 7. jan. Poročila o položaju vjetnikov na Filipinih so zelo nepovoljna. Vse španske vjetnike, kar se jih je vdalo Amerikanom, so ti izročili vstašem. Mnogo nesrečnikov je pomrlo od lakote. Nek angleški inženjer poroča da je ženski samostan v San Guanzano razdejan. Glede izročitve redovnikov bodo baje vstaši stopili v dogovor z Vatikonom.

Madrid, 7. januarja. S posebnim dekretom je kraljica pomilostila vse radi tiskovnih prestopkov obsojene osebe. — Danes je podpisala kraljica dekret, s katerim se odpravi portfelj kolonijalnega ministra. — Saggasta se morda še danes poda h kraljici v avdijenco.

London, 7. januarja. V sosednjem kraju Barking je eksplodiral nov parni kotel v Hewettovi ladjedelnici. Ubitih je devet oseb, ranjenih pa do 40. Razdejanje je vse v njegovi bližini.

New-Jork, 7. jan. Vlada bo skušala polastiti se vstaškega vodje Aguinaldo, ako se ne bo hotel pokoriti povelju generala Otisa, s katerim se je proglasilo ameriško gospodstvo nad Filipini in v katerem se prebivalci pozivljajo, naj odlože orožje.

Čisto medicinično ribje olje.

Deželna lekarna

pri Mariji Pomagaj.

Čubar, Primorske, septembra 1898.

Blag. g. Milan Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprocenjeno dobrog in pristnog medicinskega ribjog olja katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarnar naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gl. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

729 12 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

4. januarja. — Marija Viržek, d. lavka 68 let Florijanske ulice 11. pljučnica. — Antonija Avbelj, delavčeva žena 39 let Hranilnična cesta 6. jetika.

6. januarja. — Viktor Osel, tapetnikov sin 2 mes. Tesarske ulice 19, meningitis.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
5	9 zvečer	743.6	-3.5	sl. svzh.	jasno	
6	7 zjutraj 2. popol.	744.0 743.4	-7.0 -0.6	sl. zahzab. sl. jvzh.	megla jasno	0.0
6	9 zvečer	743.5	-4.2	sl. svzh.	oblačno	
7	7 zjutraj 2. popol.	743.6 741.9	-2.3 +1.1	sr. szah. sl. jvzh.	oblačno "	0.0

Srednja temperatura četrta -1.7°, normala: -2.7°
Srednja temperatura petka -3.9°, normala: -2.7°

Zahvala.

17 1-1

Vsem onim, ki so mi o priliki nagle smrti mojega preljubljenega, nepozabnega očeta, gospoda

Ivana Šubica,

podobarja in slikarja v Škofji Loki,

na ta ali oni način izrazili sočutje in sozolja, in vsem onim, ki so dragega pokojnika v tako mnogobrojnem številu na dan sv. Silvestra spremili k zadnjemu počitku, izrekam tem potom v svojem in v imenu svoje rodbine najsrčnejšo in najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 7. januarja 1899.

Ivan Šubio.

Ali ste že nakupili? Še ne!

Izvolite

Patent Satin de Chine - dežnik

z varstveno znamko in patentno številko:

☆ O.M. & C. ☆
K.K. Patent 46-2511

V Ljubljani prodaja take dežnike samo

JOŽEF VIDMAR,
izdelovalec dežnikov. 877 3-3

Koncipijenta

vsprejemem takoj ali tekom treh mesecev.

Dr. D. Majaron

13 (3-1)

advokat v Ljubljani.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in oroda.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Prečast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi. 386 52-32

Pošilja vsako blago poštnine prosto.

J. SOKLIČ
v Ljubljani, Pod Trančo 1

prilagoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu
v mestih in na deželi izborne svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih
klobukov, 81 13
turistskih klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga
Izdanih klobukov c. kr. dvornih
zaloznikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

Vino!

Podpisani priporočam svojo zalogo
Istrskih naravnih vin.

Prodajam v vsaki meri nad 56 litrov ter postavim
blago franco na kolodvor Buzet (Pinguente). — Lahko si
toraj dobé pri meni vina privatne družine, kakor tudi mali
krémariji, katerim za točno postrežbo in naravsko blago
jamčim s svojim poštenjem.

Ako bi kak kupec želel vina dobiti iz katerega-koli
kraja Istre, mu na zahtevo pošljem pokušno in mu pošteno
in točno postrežem za prav malo odškodnino. To kupca
stane manj, kakor pa da bi sam potoval semkaj. Trgovci pa,
koti pridejo sami kupiti vino, se lahko oglašé pri meni
(300 metrov je hiša moja oddaljena od železniške postaje
Buzet (Pinguente). Tudi lahko prenočé pri meni in izvedó,
kje je dobiti dobro vino.

Počekaji pri Buzetu v Istri,
meseca decembra 1898.

Fran Flego,
bivši narod zastopnik.

16 3-1

Proda se različno
**orgljarsko in
mizarsko orodje**

in odda v najem delavnica s klonico,
shrambo za les itd., dalje stanovanje z dvema
sobama in kuhinjo. 918 (3-2)

Več se zve pri lastnici

Mariji Goršič v Ljubljani,
Razpotne ulice št. 6 (Trnovo).

Ženini in neveste!

ne zamudite prilike, ko si omislite potrebne
stvari za rabo pri skupnem hiševanju, obiščite in
oglejte si veliko zalogo 14 10-1

namizne oprave
iz kina- in pravega srebra,
poročnih in drugih prstanov, uhanov,
okrasov, stenskih in žepnih ur in verižic
zlatih, srebrnih in nikelastih, vse po
najnižjih cenah.

Vabim na mnogobrojni obisk vse slav. občinstvo
ter pošiljam ilustrovane cenike po pošti zastoj.

Fr. Čuden, urar v Ljubljani,
nasproti rotovžu.

Št. 44 357. 914 (3-3)

RAZGLAS.

Pobiranje pasjega davka za 1899. leto pričelo se bode z 2. dnem
januvarija 1899.

Ta davek je plačati v okrožju ljubljanskega mesta od vsakega psa,
izimši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih mark naj-
kasneje do **20. dne februvarija 1899** pri mestni blagajnici proti plačilu
4 goldinarjev.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka, opo-
zarjajo se lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil
konjač od 20. februvarija 1899 nadalje vse one pse, kateri se bodo nahajali
na ulicah brez veljavnih mark.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 20. decembra 1898.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

iz lekarne **B. FRAGNER v Pragi**

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki po-
življa okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja
želodčevo delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 gid., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, ka-
tero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša
in hladi.

V puščah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka
je pristavljena postavno vpi-
sana varstvena znamka.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana,
vogal Spornerejeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayer in vseh drugih
lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26-19

**C. kr. priv. vzajemno zavarovalno društvo
proti ognju v Gradcu.**

Razglas.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega društva proti
ognju v Gradcu si usoja naznanjati p. n. društvenikom, da se

vplačevanje društvenine za l. 1899
začenja s 1. januarjem 1899

ter se vzprejema vsak čas pri ravnateljski blagajnici, kakor tudi pri zastop-
ništvu v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2, in pri okrajnih komisarijih.

K temu se pripominja, da vsi oni p. n. društveniki oddelka za poslopja, ki so
v prvih devetih mesecih leta 1897. že bili zavarovani pri zavodu in ostanejo tudi še v
letu 1899. njega društveniki, glasom sklepa shoda društva z dné 9. maja 1898 dobivajo
iz gospodarstvenega presežka oddelka za poslopja, ki se je dosegel l. 1897., **povračilo**
v visokosti deset odstotkov društvenine, predpisane za leto 1897., za kateri
znesek se zmanjša tisti znesek, ki ga morajo vplačati za leto 1899.

V Gradcu, decembra meseca 1898.

Ravnateljstvo
c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega društva proti
ognju v Gradcu.

(Ponatisi se ne plačujejo.) 15 (1-1)

Stanarinske knjizice
za stranke
z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razporedbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-
dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-
mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gid. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

Valentin Accetto,
zidarski mojster
v Ljubljani, Trnovski pristan 14,
se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini,
gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera
zidarska dela.
Prodaja tudi iz lastne opekarne 588 36
opeko vseh vrst.

Jako porablivo na potovanju. — Nepogrešno že po kratki uporabi.
Zdravstveno-oblastveno preskušeno.

905 (4-1) Atest z Dunaja, 3. julija 1897.

Sarg's Kalodont.

Najboljše in najcenejše
čistilno sredstvo za zobe.

Izplakovanje ust z zobno ali ustno vodo ne zadošča za popolno čiščenje
zobovja. V to je neobhodno treba uporabe čistilnega sredstva za zobe.

Dobiva se povsod.

Zaloga mestne elektrarne.

Naznanjam uljudno prečast. duhovščini in slav. občinstvu, da sem prevzel **založništvo in izdelovanje**

električnih svetilk mestne elektrarne.

V zalogi imam poleg lastno izdelanih **cerkvenih oprav in cerkvenega orodja** veliko različnih

lestencev, držajev in opor iz bronca, železa, stekla itd.

za **električno razsvetljavo** v cerkvah, sobah, dvoranh, delavnicah itd., izvršenih v najslovičnejših tovarnah za električno pripravo. — Vsako naročilo izvršim točno in natančno po izvornih tovarniških cenah.

Po nizki ceni prijemam **stare lestence in svetilnice** za električno razsvetljavo.

V obilna naročila se uljudno priporočam velespoštovanjem

Leopold Tratnik,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27.

Ilustrovani katalogi in ceniki raznih sloviti tovarn so na ogled na razpolago.

Zastopstvo mestne elektrarne.

Cerkvena posoda in orodje.

Izvrševanje električnih svetilk.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Cestite gospodinje!

221 50-42

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, nrte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila.** — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni **bandera in vse drugo obleko.**

Prečastite gospoče prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo svadbo ter ne uvažujejo tujih tvevk, društev in potujočih agenciov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-50

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Usojam si p. n. odjemalce zlasti na mojo oblastveno dovoljeno

razprodajo

garantirano pristne

žime za motrace

deloma **lastnega izdelka** opozarjati, pri koji sem cene za 10 do 30 kr. pri kilogramu znižal.

Razločiti treba je tako **garantirano pristno žimo** od one nepristne s fibrizmo namešane, ki je kvalitativno za 50% slabija in ki se v zadnjem času čim dalje v večji množini v kupčiji pojavlja.

Istotako znižal sem ceno pri „**crin d' Afrique**“ (morski travi) od 8 na 7 kr. kilogram. En gros še ceneje.

18 3-1

M. Pakič.

NB. Kupujem vsako množino,

konjskih in govejih repov

po najboljših cenah, katere dam potem ščititi in v žimo spresti.

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 338 26-18

na **Dunajski cesti v Ljubljani,**

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v **zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu,**

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalizite in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Pozor!

Pozor!

Originalno plzensko pivo!

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem **opustil zastopstvo meščanske plzenske pivovarne,** katero je prevzel Gradčan **F. Reim,** mesto tega sem prevzel

zastopstvo

zadružne plzenske pivovarne

katere pivo je splošno priznано najboljšo od vseh plzenskih piv in katero posebno priporočajo zdravniki v dietne namene.

Priporočajoč se najtopeje belježim

Ivan Gorup.

908 5-4

Pisarna:

Šelenburgove ulice števil. 1. Telefon števil. 90.

KATHREINER- Kneippova sladna kava.

Stara mamica, še meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

19 10-1

Mal položi dar
Domu na altar!

11 1-1 VABILO

veliki veselici

katero priredita

Št. Peterska moška in ženska podružnica
družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
v nedeljo, dne 8. januarja 1899. leta
v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“.

Iz posebne prijaznosti sodelujejo: slavno slovensko
trgovsko pevsko društvo; slavni moški četvero-
spev „Ilirija“ in sl. vojaška godba e. in kr. peš-
polka Leopold II., kralj Belgijcev, št. 27.

Vstopnina za osebo 20 kr.

Preplačila v korist družbe sv. Cirila in Metoda se
najhvaležneje vsprejema.

Začetek veselice ob 6. uri zvečer.

Z ozirom na preblagi namen veselice, vabita k
najobilnejši udeležbi odbora.

Na prodaj so

trije križevi poti

jeden 95 cm. visok, velja gld. 65.—
drugi 130 cm. visok s križem in pod-
stavkom vred, velja » 120.—
tretji 150 cm. visok, velja » 250.—

pri Fr. Toman-u, podobarju in pozlatarju v
Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 853 12-10

Liniment. Capsici compos.

353 iz lekarnе Richter-jeve v Pragi 24-6

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 759 40-13

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s
znano varstveno marko „sidro“ kot pristas.

Richter-jeva lekarna

pri sistem levu v Pragi.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselstrasse 1
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1897 kron 159.947.578.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1897 „ 28.823.375.—
Mej letom 1897 je društvo izdalo 7468 police z glavnico 67.331.352.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

794 (12-3)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v villi nasproti Narodnemu domu.

Naznanilo in priporočilo.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjam, da
sem prevzel od gosp. Pavšner-ja 7 3-2

krojaški obrt.

Vse stare gg. naročnike, posebno prečast. duhovščino, uljudno
prosim, da tudi mene blagovolijo v prihodnje s svojimi naročili
počastiti. — Potrudil se bodem vsako naročilo gg. duhovnikov
točno in lično izvršiti, zagotavljajoč dobro delo in nizke cene.

Proseč za mnogobrojni obisk beležim velespoštovanjem

Josip Kastelic, krojaški mojster,

Vodnikov trg št. 4, nasproti c. kr. gimnaziji.

Dunajska borza.

Dne 5. januarja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 50 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 45 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 90 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » — »
Ogerska krona renta 4%, 200	97 » 95 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	940 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	360 » — »
London vista	120 » 42 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 95 »
20 mark	11 » 77 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 37 1/2 »
C. kr. cekini	5 » 70 »

Dne 5. januarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	169 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 40 »
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	138 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » — »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriskega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 10 »
Priporočene obveznice državne železnice	220 » — »
» » južne železnice 3%	180 » 20 »
» » južne železnice 5%	126 » — »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » — »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	86 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	— » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3535 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	433 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	59 » 50 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	114 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	196 » — »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	177 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.